

Motion

Umeå 7 mars 2023

Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund

Riksrevisionen släppte i september 2022 en rapport där de granskat studieförbundens användning och kontroll av de 1,8 miljarder som fördelas av staten varje år.

Riksrevisionens rapport gör gällande att fusket och oegentligheterna är systematiska i alla led och på alla nivåer inom studieförbunden. Västerbotten är därmed troligtvis inte något undantag.

Rapporteringen om systematiskt fusk inom studieförbunden och den skandal som rullats fram i Järva har varit omfattande och kan inte ha undgått många. Extremt höga nivåer av verksamhet har inrapporterats av aktörer även här i Västerbotten där antalet deltagare i arrangemang nått över befolkningens mängden – mitt under en pandemi. Det är ytterst anmärkningsvärt.

Över tid har det även uppdagats att vissa studieförbund har problematiska kopplingar till extremism, diskriminerande värderingar och direkt brottslighet. Exempel på detta återfinns på flera håll inom Ibn Rushd och under den senaste tiden har nyheterna kring ABF Botkyrkas kopplingar till gängkriminalitet avlöst varandra.

Utöver de 1,8 miljarder som staten betalar ut varje år skjuter kommuner och regioner till 600 miljoner. Länets större kommuner och regionen är stora bidragsgivare.

I kölvattnet av riksrevisionens granskning pågår ett arbete med justeringar av de nationella regelverken. Detta är i sig en tydlig signal för regionala och kommunala bidragsgivare att följa efter. Moderaterna menar att vi måste säkerställa att skattemedel inte går till fusk, eller i värsta fall extremister som motarbetar vårt demokratiska samhällssystem. Region Västerbotten måste ta krafttag för att säkerställa riktigheten i den verksamheten som inrapporterats för att ta del av stöd för studieförbund.

Moderaternas uppfattning är att bidragen som betalas ut ska genomgående vara transparenta för bidragsgivaren.

Rimligheten i omfattningen av verksamheten måste kunna prövas och utvärderas av beslutsfattarna. Systemet där föreningar och individer anordnar omfattande verksamhet utan att studieförbundens representanter är delaktig eller säkerställer att studiecirkeln faktiskt genomförs, alltså inte säkerställer anordnarskapet, bör stoppas.

Region Västerbotten borde införa ett regelverk som är enkelt att följa upp och som är transparent. Moderaterna anser därför att en ny modell för utbetalning och granskning till studieförbunden skapas enligt följande principer:

- Stöden villkoras med transparens: Studieförbunden ska förbinda sig att vara transparenta med sina verksamhetssystem, redovisa samtliga samverkansparter och kunna redovisa underlag mot regionen i realtid.
- Verksamheten ska i huvudsak bedrivas från studieförbundens egna lokaler.
- Nyckeltal för indikatorer på anordnarskap och rimlighet begärs in löpande under året och att regionen tar initiativ till att samordna nyckeltal med andra regioner. Dessa nyckeltal ska inte studieförbunden vara med att ta fram eller kontrollera av uppenbara skäl.
- Region Västerbotten sätter ett tak på max 150 timmar per individ och år för studietimmar som betalas ut stöd till.
- Studieförbunden under ett år fasar ut kostnadsersättningar, hyresstöd och verksamhetsrelaterad fakturering från medlems- och samverkansorganisationer.
- Studieförbunden ska ta ställning för demokratin som samhällssystem och leva upp till grundläggande demokratikrav, på samma sätt som avkrävs andra föreningar som söker bidrag av Region Västerbotten

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag att regionfullmäktige beslutar:

Att se Region Västerbotten inför riktlinjer för studieförbunden i enlighet med de kriterier som anförs i motionen

Anton Bergström Nord (M)
Ledamot i regionfullmäktige